

INFORMATION OM VED I VATTEN OCH LEKGRUSUTLÄGGNING

Ved i vatten

I många vattendrag inom de aktuella kommunerna har öringsbestånden minskat på grund av mänskliga aktiviteter såsom vattenkraftsutbyggnad, flottledsrensning, skogsbruk, förurning, överfiske etc. Även om åtgärder vidtagits för att förbättra biotoperna, t.ex. restaurering av flottledsrensade sträckor, uteblir ofta den förväntade effekten - ökade tätheter av öring och harr. Detta kan bl.a. bero på att den naturliga tillförseln av alloktont material har rubbats.

I detta sammanhang är förekomsten av död ved en viktig faktor:

- Skapar strukturer som tvingar vattnet att ta omvägar, vilket ger upphov till höljor och partier med lugnt flytande vatten.
- Lugnare partier bidrar till att organiskt material, t.ex. löv, som transporteras med strömmen stannar kvar i vattendraget under längre tid. Det ökar i sig vattendragets produktion av föda för olika arter.
- Lugnare partier är också bra ståndplatser för fisk vid födosök och ger skydd vid höga vattenflöden.
- Ökar variationen av livsmiljöer i vattendraget vilket ger utrymme för mer växter och djur.
- Erbjuder skydd mot rovfiskar.
- Bidrar tillsammans med rötter från strandvegetationen till att stabilisera vattenfåran och skydda strandkanterna från kraftig erosion genom att vattenflödet bromsas eller styrs undan.

Syftet är att:

- Skapa förbättrade habitat för fisk och andra vattenorganismer i de aktuella vattendragen
- Återskapa områden med död ved i de aktuella vattendragen
- utifrån de kunskaper som projektet inhämtar kunna påverka fiskevårdsområdena att sätta hållbara fiskeregler, vilket i förlängningen gynnar fiskbestånden och sportfisket.

Utläggning av ved i vatten

Lekgrusutläggning

Laxfiskar föredrar att leka på forsnackar och utlopp ur större höljor. Det spekuleras även i att just tillgången på lekgrus är den begränsade faktorn vad gäller öringtätheterna i många av våra vattendrag och restaureringarna fokuserar i många fall enbart på att återbörda stenar och block. Undersökningar har visat att många av våra älvar har brist på lekgrus. Bristen är en effekt av flottledsrensningarna som gjordes en gång i tiden, då lekgruset helt enkelt spolades bort. Efter flottningsepoken har stora restaureringsinsatser gjorts de senaste årtiondena för att återföra större stenar i vattendragen. Men de åtgärderna räcker inte för att kompensera skadorna.

Genom att lägga ut stora mängder lekgrus i älven utökas den möjliga arealen för lek, och förhoppningsvis också produktionen av yngel.

Fiskevårdsåtgärder som utläggning av lekgrus, stenar och block har en tendens att "rinna ut i sanden", om de utförs utan noggrann planering och nödvändig kunskap. Exempelvis kan en lekbädd slamma igen för att den är placerad på en sträcka med för låg vattenhastighet eller spolats bort vid vårfloden, då flödet kan vara tio gånger större än normalt. Ofta skulle en mer ingående biotopkartering som bland annat omfattar åfårans form och lutning, kunna spara pengar genom att enbart funktionella och effektiva åtgärder utförs.

Syften är att:

- Skapa förbättrade habitat för fisk och andra vattenorganismer i de aktuella vattendragen
- Återskapa lekbottnar i de aktuella vattendragen

utifrån de kunskaper som projektet inhämtar kunna påverka fiskevårdsområdena att sätta hållbara fiskeregler, vilket i förlängningen gynnar fiskbestånden och sportfisket.

Lekgrus och lekplats